

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра криміналістики

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Криміналістика»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Харків 2022

Силабус навчальної дисципліни «Криміналістика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 23 с.

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор;

Шевчук Віктор Михайлович, професор, доктор юридичних наук, професор;

Булукув Олег Юрійович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Дудніков Анатолій Леонідович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Капустіна Марієтта Владиславівна, доцентка, кандидатка юридичних наук, доцентка;

Курман Олександр Васильович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Семенов В'ячеслав Володимирович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Чорний Геннадій Олексійович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Домашенко Олексій Михайлович, асистент, кандидат юридичних наук.

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на
засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 10 від 6 червня 2021 року)
(протокол № 1 від 1 вересня 2022 року)

Завідувач кафедри – В.Ю. Шепітько, доктор юридичних наук,
професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Шепітько Валерій Юрійович, професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри
Контактний телефон	057 704-16-15
E-mail	v.yu.shepitko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Шевчук Віктор Михайлович, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри; служб. тел. 704-93-39, електронна адреса
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	v.m.shevchuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Булукув Олег Юрійович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	o.yu.bululukov@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Дудніков Анатолій Леонідович, доцент, кандидат юридичних наук,

	доцент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	a.l.dudnikov@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Капустіна Марієтта Володимирівна, доцентка, кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	m.v.kapustina@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Курман Олександр Васильович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	o.v.kurman@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Семенов В'ячеслав Володимирович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	v.v.semenogov@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Чорний Геннадій Олексійович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	g.o.cherny@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Домашенко Олексій Михайлович, кандидат юридичних наук, асистент кафедри
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	o.m.domashenko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкриваються предмет, система, методи та завдання криміналістики, а також зміст теорії криміналістичної ідентифікації, загальних положень та окремих галузей криміналістичної техніки, організації і планування розслідування, особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій, залучення експертів та проведення судових експертиз. Вивчаються можливості сучасної криміналістики у сфері протидії злочинності, криміналістичної методики, методики розслідування окремих видів криміналістичних правопорушень.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студентів системи знань про основні проблеми загальної теорії криміналістики, зміст окремих галузей криміналістичної техніки, загальні положення криміналістичної тактики та її окремих елементів, тактичні особливості

проведення окремих слідчих (розшукових) дій, специфіку розслідування окремих видів кримінальних правопорушень та основних умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення окремих слідчих (розшукових) дій, застосування методичних рекомендацій з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

Завдання:

- оволодіння основними поняттями та змістом криміналістики;
- засвоєння теоретичних основ криміналістики;
- засвоєння основних методів криміналістики;
- оволодіння технологіями виявлення, фіксації та вилучення слідів кримінальних правопорушень з використанням науково-технічних засобів;
- засвоєння наукових основ і принципів криміналістичної ідентифікації; основних понять і завдань криміналістичної техніки та системи криміналістичної тактики; понять, системи та принципів криміналістичної методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;
- оволодіння навичками аналізу та оцінки будь-якої слідчої ситуації;
- формування уявлень про досягнення сучасної криміналістики у сфері протидії злочинності;
- формування умінь встановлювати юридично значущі факти;
- засвоєння можливостей використання криміналістичних рекомендацій у слідчій та судовій практиці;
- формування навичок щодо складання процесуальних документів у відповідності до чинного кримінального процесуального законодавства.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

1.3. Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави і права України», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Право

Європейського союзу», «Кримінальне право (Загальна частина)», «Кримінальне право (Особлива частина)», «Цивільний процес», «Кримінальний процес».

1.4. *Кореквізити:* «Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та юридична практика», «Адміністративне судочинство», «Господарське право», «Земельне право», «Екологічне право».

1.5. *Постреквізити:* –

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Аналізувати сучасний стан, тенденції розвитку криміналістики, основні проблеми загальної теорії криміналістики та підходи щодо їх розв'язання.

РН НД 2. Використовувати понятійно-категоріальний апарат криміналістики у професійній діяльності

РН НД 3. Визначати сфери та можливості використання криміналістичних засобів.

РН НД 4. Застосовувати техніко-криміналістичні засоби при виявленні, дослідженні та фіксації доказової інформації.

РН НД 5. Демонструвати розуміння функціонування системи криміналістичних обліків та можливостей їх використання у кримінальному провадженні з метою вирішення завдань досудового розслідування та судового розгляду.

РН НД 6. Ставити розумові завдання у процесі розслідування кримінальних правопорушень, використовуючи різні види і форми мислення та визначати способи їх розв'язання.

РН НД 7. Організовувати та проводити окремі слідчі (розшукові) дій, застосовувати різноманітні засоби криміналістичної тактики в умовах

дотримання правових та етичних вимог в процесі їх реалізації під час кримінального провадження.

РН НД 8. Демонструвати вміння та навички складання протоколів окремих слідчих (розшукових) дій, постанов про залучення судового експерта у кримінальному провадженні у відповідності з кримінально-процесуальними вимогами та криміналістичними рекомендаціями.

РН НД 9. Демонструвати вміння та навички застосування засобів криміналістичної тактики та тактичних прийомів при виявленні та розслідуванні окремих видів (груп) кримінальних правопорушень.

РН НД 10. Демонструвати розуміння особливостей проведення тактичних операцій, окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні різних видів кримінальних правопорушень.

РН НД 11. Застосовувати вербальні та невербальні засоби комунікації з учасниками кримінального провадження, правильно планувати тактику проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

РН НД 12. Демонструвати розуміння положень окремих криміналістичних методик розслідування, криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, систем типових версій у різних ситуаціях розслідування окремих видів кримінальних проваджень.

РН НД 13. Застосовувати криміналістичні рекомендації при організації та плануванні процесу збору доказової інформації, побудові та перевірці слідчих ситуацій, проведенні процесуальних та непроцесуальних дій (заходів) під час розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

РН НД 14. Аналізувати первинну інформацію про кримінальне правопорушення, формулювати слідчі версії, організувати та планувати процес досудового розслідування, вирішувати практичні завдання у конкретних слідчих ситуаціях.

РН НД 15. Аналізувати матеріали кримінального провадження та вміти складати плани розслідування кримінальних правопорушень, плани проведення окремих слідчих (розшукових) дій, тактичних операцій, прогнозувати можливий розвиток слідчих ситуацій та приймати тактичні рішення.

РН НД 16. Обґрунтовувати процесуальні рішення, наводити аргументи, формулювати висновки, доводити правильність своєї позиції та хибність міркувань опонента, проявляти самокритичність в оцінці власних міркувань та висновків.

РН НД 17. Аналізувати матеріали кримінального провадження з метою виявлення недоліків розслідування певних видів кримінальних правопорушень, тактичних помилок під час провадження слідчих (розшукових) дій та рекомендувати заходи щодо їх попередження та усунення.

РН НД 18. Визначати шляхи розслідування кримінальних правопорушень у типових та нестандартних ситуаціях, використовуючи результати узагальнення слідчої, судової та експертної практики.

РН НД 19. Відшукувати криміналістично-значущу інформацію при проведенні тактичних операцій, окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування певних видів (груп) кримінальних правопорушень.

РН НД 20. Аналізувати вітчизняну та зарубіжну слідчу, судову та експертну практики, використовуючи новітні досягнення науки і техніки, передовий досвід зарубіжних країн та застосовувати в практичній діяльності органів правопорядку у протидії сучасній злочинності.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)	Самостійна робота
-------	-------------------------------	-------------------

			(в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять та лабораторних занять	
1	Предмет, система, методи та завдання криміналістики. Історія криміналістики	Загальні положення криміналістичної техніки	4
2	Криміналістична ідентифікація	Криміналістична ідентифікація	4
3	Судова фотографія та відеозапис	Основи судової фотографії та відеозапису	4
		Судово-оперативна фотозйомка на місці події (л\р 1)	
4	Трасологія. Наукові основи. Сліди рук людини. Сліди ніг людини. Сліди транспортних засобів	Трасологія. Сліди рук людини (л\р 2)	6
		Трасологія. Сліди ніг людини. Сліди транспортних засобів (л\р 3)	
5	Судова балістика. Криміналістична вибухотехніка.	Судова балістика (л\р 4)	3
6	Техніко-криміналістичне дослідження документів	Техніко-криміналістичне дослідження документів (л\р 5)	4
7	Криміналістичне дослідження письма	Криміналістичне дослідження письма	4
8	Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Кримінальна реєстрація	Ідентифікація людини за ознаками зовнішності	4
		Кримінальна реєстрація (л\р 6)	
9	Загальні положення криміналістичної тактики	-	2
10	Організація і планування розслідування. Вчення про криміналістичні версії	Організація і планування розслідування	2
11	Тактика огляду місця події	Огляд місця події (л\р 7)	4
12	Тактика допит	Тактика допиту (л\р 8)	3
13	Тактика обшуку	Тактика обшуку	2

14	Тактика пред'явлення для впізнання; Тактика слідчого експерименту	Тактика пред'явлення для впізнання	4
		Тактика слідчого експерименту	
15	Тактика залучення експертів та проведення судових експертиз	Тактика залучення експертів та проведення судових експертиз (л\р 9)	4
16	Загальні положення криміналістичної методики	-	3
17	Розслідування вбивств	Розслідування вбивств (л\р 10)	6
18	Розслідування кримінальних правопорушень проти власності	Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (л\р 11)	6
20	Розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху	Розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху (л\р12)	4
21	Розслідування підпалів та інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із виникненням пожеж. Розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля.	-	2
	Усього		75

**Види навчальних занять і самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Трасологія. Наукові основи. Сліди рук людини. Сліди ніг людини. Сліди транспортних засобів	Трасологія. Сліди рук людини.	151
2	Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Кримінальна реєстрація	-	

3	Тактика огляду місця події	Тактика огляду місця події	
4	Розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	Розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- відпрацювання практичних навичок в лабораторіях кафедри та в комп'ютерному класі кафедри з навчальними програмами з різних тем криміналістики, базою даних «Практика слідчого» та базою знань «Автоматизоване робоче місце слідчого «Інсайт»;
- підготовка тематичних презентацій;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн щодо застосування криміналістичної техніки;
- розробка схем, таблиць з криміналістичних тем;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе і рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, тестування
- узагальнення слідчої, судової та експертної практики відповідно до певних тем;
- складання проектів процесуальних документів.

Завдання й методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Криміналістика» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-05>

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Закон про судову експертизу від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

Закон про запобігання корупції від 14.10. 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

Закон про національне антикорупційне бюро України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

Закон про оперативно-розшукову діяльність від 18.02.1991 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

Закон про Державне бюро розслідувань від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>

Закон про Бюро економічної безпеки України від 28.01.2021 р. № 1150-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

[Положення про Експертну службу МВС України](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text), затверджене Наказом МВС України від 03.11.2015 р. № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>

Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудового розслідування: Затв. Наказ Ген. Прокурора України від 17.08.2012 № 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС, затверджене Наказом МВС України від 20.10.2017 № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1433-17#Text>

Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада

2018 р. № 1024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#Text>

Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні, затверджена Наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

[Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень](#), затверджені Наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України, затверджена Наказом від 11.09.2001 р. № 785. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>

Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативно-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України, затверджена Наказом МВС України та ДДУПВП від 23.08.2002 р. № 823/188. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-02#Text>

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МЮ України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>.

Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#Text>

Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджена наказом МВС України від 07 липня 2017 р. № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події, затверджена наказом МВС України від 03 листопада 2015 р. № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>

Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затверджена наказом МВС України від 27 квітня 2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>

Інструкція про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол: затв. наказом МВС України, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України 17. 08. 2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-20#Text>

Література

Алексейчук В. І. Огляд місця події: тактика і психологія: монографія. Харків: Апостіль, 2011. 232 с.

Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 196 с.

Борисенко І.В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа: монографія. Харків: Право, 2021. 720с.

Булулуков О. Ю. Предмет тактичного рішення в криміналістиці. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2020. Вип. 22. С. 80-89.

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Право, 2018. 952 с.

Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.

Домашенко О.М. Тактичні помилки у слідчій діяльності: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 168 с.

Дудніков А. Л. Спосіб злочину у сфері економічної діяльності як системоутворюючий елемент криміналістичної характеристики. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2017. Вип. 17. С. 40-48.

Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.

Журавель В.А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.

Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко-криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації). Харків: Право, 2010. 160 с.

Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді: навч.-практ. посібник. Київ: Алерта, 2017. 368 с.

Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія. / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.

Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці: матеріали міжнар. «круглого столу» (Харків, 12 груд. 2019 р.) / редкол.: В. Ю. Шепітько (голов. ред.), В. А. Журавель, В. М. Шевчук, Г. К. Авдєєва. Харків: Право, 2019. 164 с.

Капустіна М.В. Розслідування крадіжок вантажів на залізничному транспорті: монографія. Харків: Право, 2008. 192 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія / В. Ю. Шепітько, В. М. Шевчук, В. І. Алексеїчук та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2020. 268 с.

Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посіб. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Одиссей, 2009. 960с.

Кікінчук В.В., Бугайчук К.Л., Малярова В.О., Матюшкова Т.П. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій науково-методичні рекомендації. Харків: ХНУВС, 2018. 101 с.

Кобзар О.Ф., Чаплинський К.О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навч. посібник. Дніпро: Держ. ун-т внутр. справ, 2018. 161с.

Колесник В. А., Гора І.В. Криміналістика в протидії незаконному використанню вибухових пристроїв, вогнепальної зброї та обігу наркотиків: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер. 2017. 400 с.

Колесникова І. А. Тактика виявлення та нейтралізації добросовісних помилок у показаннях свідків: монографія. Харків: Апостіль, 2014. 184 с.

Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.

Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Криміналістика: ситуаційні моделі та завдання: навчальний посібник / за ред. проф. О. Я. Баєва, проф. В. О. Шепітька. Харків: Апостіль, 2012. 264 с.

Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості: навчальний посібник / Р.Л. Степанюк та ін. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 144 с.

Криміналістичне забезпечення виявлення і розслідування злочинів: монографія / [Л.І. Аркуша, О.Ю. Нетудихатка, О.О. Подобний та ін.]; за ред. В.В. Тіщенко. Одеса: Гельветика, 2018. 412 с.

Курман О. В. Груповий метод розслідування злочинних посягань на відомості у сфері інформаційних технологій. *Право і суспільство*. 2018. № 4. С. 252-256.

Латиш К.В. Розслідування вандалізму: криміналістична характеристика та організаційно-тактичні основи: монографія. Харків: Апостіль, 2017 232 с.

Лук'янчиков Є. Д. Криміналістична ідентифікація об'єктів за ідеальними відображеннями: монографія. Київ: НТУУ «КПІ» Вид «Політехнік», 2016. 204 с.

Мусієнко О. Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах: моногр. / за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2009. 168 с.

Настільна книга слідчого / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Ін Юре, 2011. 736 с.

Правова доктрина України у 5 т. Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.

Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія / редкол. О.В. Петришин (голова редколегії), В.А. Журавель (заст.

Голови редкол.) [та ін.] / Ю. В. Баулін, В. А. Журавель, В. Ю. Шепітько та ін.; Національна Академія правових наук України. Харків: Право, 2021. 680 с.

Одерій О. В. Теорія і практика розслідування злочинів проти довкілля: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 528 с.

Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків: Право, 2016. 928 с.

Павлюк Н.В. Процес формування показань неповнолітніх (інтерпретація та використання під час допиту): монографія. Харків: Апостіль, 2013. 208 с.

Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: моногр./ кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2006. 624 с.

Семенов В. В. Методика розслідування вбивств, прихованих інсценуванням: монографія. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 144 с.

Сімакова-Єфремян Е.Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія та практика: монографія. Харків: Право, 2016. 456 с.

Сущенко В.М. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття, зміст, планування та організація: монографія. Харків: Право, 2018. 224 с.

Технологія призначення судових експертиз: практ. порадник / М-во внутр. справ України, Експертна служба, Харківський наук. - дослід. експерт.-криміналіст. центр; / кол.-авт.: С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Х., 2018. 103 с.

Чорний Г. О. Криміналістична характеристика злочинів терористичної спрямованості: проблеми формування на сучасному етапі. *Науко-практичний юридичний журнал «Публічне право»*. 2020. Вип. 3. Т. 1. С. 77-83

Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 492 с.

Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 440с.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр./ Віктор Шевчук. Харків: Право, 2020 1280 с.

Шевцов С.О., Кожевников О.А. Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: посібник. М-во внутр. справ України; Експертна служба; Харківський наук.-дослід. експерт.-криміналіст. центр. Харків, 2020. 43 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): монографія. Харків: Харків юридичний, 2007. 432 с.

Шепітько В. Ю. Вибрані твори. Харків: Апостіль, 2010. 576 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Ін Юре, 2010. 496 с.

Шепітько В. Ю. Проблемные лекции по криминалистике (прочитанные в Балтийском федеральном университете имени Иммануила Канта): учеб. пособие. Харьков: Апостиль, 2012. 152 с.

Шепітько В. Ю., Журавель В. А. Розслідування злочинів корупційної спрямованості: наук.-практ. посібник / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель. Харків: Харків юрид., 2013. 220 с.

Шепітько В. Ю. Довідник слідчого. вид. 4-те, перероб. і допов. Харків: Одиссей. 2013. 232 с.

Шепітько В. Ю. Вступ до навчального курсу «Криміналістика»: лекція. Київ: Ін Юре, 2016. 192 с.

Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків: Право, 2021. 508 с.

Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: монографія. Харків: Харків юрид., 2010. 320 с.

Энциклопедия криминалистики в лицах / под ред. В. Ю. Шепітько, Харьков: Апостиль, 2014. 400 с.

Яремчук В. О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Апостіль, 2015. 228 с.

The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovska, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

Textbook of criminalistics. Volume 1: General Theory. Edited by H. Malevski, V. Shepitko. – Kharkiv: Apostille Publishing House LLC, 2016.

Інтернет-ресурси

Автоматизоване робоче місце слідчого «Інсайт». URL: <http://www.sledovatel.com.ua>.

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>.

Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua>.

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державного Бюро Розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua/>

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/79-kafedra-kriminalistiki.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно і своєчасно виконувати письмові завдання, лабораторні й самостійні роботи тощо. Строки виконання завдань та робіт доводяться до відома студентів заздалегідь. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати наукові статті та тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Криміналістика» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних та лабораторних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента, виконання завдань щодо відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів, виконання завдань щодо відпрацьовування навичок та вмінь використання тактичних та методичних засобів криміналістичного забезпечення, вирішення практичних завдань або задач, виконання практичної частини лабораторних робіт та оформлення результатів проведених лабораторних робіт. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента до вивчення поточного матеріалу, рівня набуття основних навичок та умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення окремих слідчих (розшукових) дій, застосування методичних рекомендацій з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень; активності участі студентів у виконанні практичної частини лабораторних робіт; якості виконання та оформлення результатів проведених лабораторних робіт. У ході практичного або лабораторного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- виконання студентами впродовж двох семестрів *12 лабораторних робіт* (по шість робіт у кожному семестрі). Представлення портфоліо лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за лабораторні роботи – 10.

- виконання студентами впродовж двох семестрів завдань для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *рубіжного контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Рубіжний контроль у формі «Заліку» здійснюється по завершенні першого навчального семестру (викладачем,

який веде практичні заняття). Якщо студент за період першого навчального семестру набрав за підсумками рубіжного поточного контролю менше 1/2 максимальної кількості балів за перший семестр (від 0 до 14 балів), то він до рубіжного контролю знань у формі заліку не допускається.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34